

GONE WITH THE WIND

I LA SEVA AUTORA

MARGARET MITCHELL

Textos compilats per tal de commemorar el 25è. aniversari
de la publicació de Gone With The Wind, per als lectors que cerquen
informació sobre l'autora i el seu llibre.

A l'entorn del llibre

L'edició del 25è. Aniversari de publicació de Gone With the Wind, preparada el 1961 per The Macmillan Co. per tal de commemorar una data històrica dins el món editorial, correspon a una remarcable presentació de la novel·la més famosa del món. Aquesta edició --amb nova composició tipogràfica, bellament relligada i inserta en un estoig-- enclou seixanta-tres dibuixos dels personatges i d'algunes escenes creats especialment per un dels seus admiradors més constants, el distingit il·lustrador nord-americà Ben Stahl. L'edició del 25è Aniversari ha costat a dues altres, a la llista de Macmillan: l'edició corrent en tela, que no ha deixat de ser venuda profusament durant aquests vint-i-cinc anys, i l'edició en rústica, apareguda el març de 1961.

GWTW fou publicad₉ el 30 de juny de 1936, i el "Book-of-the-Month-Club" la selecciona el mes de juliol. Al cap de pocs mesos, havia marcat una fita en la història editorial amb una xifra de vendes mai no assolida abans per una obra d'imaginació en un lapse tan breu.

Hom carregava camions sencers d'exemplars de la novel·la, o bé de paper per tal d'imprimir més exemplars. A l'agost, dues impremtes treballaven les vint-i-quatre hores del dia, en tres torns de vuit, i dos tallers d'enquadració no paraven de cosir fulls d'aquest llibre. S'havien utilitzat 45 tones de cartó i 31.000 metres de tela, així com una quantitat de paper amb la qual hauria estat possible d'omplir 24 vagons sencers.

Un corredor de Macmillan anota una comanda de 50.000 exemplars per a una sola llibreria de Nova York. Una senyora que el mes d'agost s'embarcava cap a Europa troba nou exemplars del llibre entre els presents de bon voyage que li feren.

Durant dos anys seguits, la novel·la ocupa el primer lloc a la llista de best-sellers de tot el país.

Gone With the Wind

- ha estat traduïda a vint-i-cinc idiomes altres que l'anglès;
- assolí de canviar les reglamentacions impositives per a escriptors;

- assolí de valuar la legislació que protegeix els drets d'autor;
- fou el primer best-seller que es vengué a 3 dolars (fins aleshores la majoria de les novel·les valien 2 i 2,50 dolars);
- salva el credit de moltes llibreries durant la Depressió;
- registra el preu més alt que mai s'hagués pagat fins aleshores en concepte de drets de filmació per una primera novel·la;
- assolí una xifra promig de vendes de 3700 exemplars diaris (comptant-hi els diumenges i dies de festa) durant el primer any de publicació.

El 29 de setembre de 1936, Macmillan & Co. Ltd., de Londres, en publica una edició a Anglaterra, i al cap d'un any ja n'havia venut 80.000 exemplars. Margaret Mitchell aparegué per primer cop al Who's who angles del 1938, i no ens equivocariem di deiem que fou l'única persona entre les 40.000 enclloses que fou seleccionada pel simple fet d'haver escrit un sol llibre.

Els drets de filmació de la novel·la foren venuts a Selznick International Pictures, Inc. D'ençà del mes de desembre de 1939, en que la MCM estrena el film a Atlanta, en una sessió a la qual assistiren famoses personalitats, ha estat distribuïda cinc vegades pertot Estats Units, i el públic de gairebé totes les ciutats del món han tingut l'oportunitat de veure a Vivien Leigh encarnant Scarlett O'Hara i al malaguanyat Clark Gable en el paper de Rhett Butler. La MCM reestrena la pel·lícula a Atlanta el 10 de març de 1961, amb motiu de commemorar el Centenari de la Guerra de Secessió, i a partir d'aleshores fou distribuïda per sisena vegada pertot el país.

Selznick informa a Macmillan que havien rebut més de 75.000 cartes en àes quals hom suggeria noms d'actrius i actors per als papers d'Scarlett i Rhett. Aquella fou la campanya més sensacional que mai s'hagi dut a terme, per part dels fans i crítics, per tal de proposar noms per a un repartiment.

El febrer de 1937, la American Booksellers Ass. selecciona GWTW com la novel·la més distingida de 1936 (fet que pronostica la concessió del "National Book Awards"). Al maig, li fou atorgat el premi Pulitzer. L'any 1938, Margaret Mitchell rebé la medalla Carl Bohnenberger Memorial, de la Florida Library

Ass. i la Medalla d'Or de la New York Southern Society. El juny de 1939, el Smith College li conferí el títol honorari de Master of Arts.

Tres setmanes després d'haver estat publicada la novel·la, ja se n'havien impres 176.000 exemplars; al cap de vuit setmanes, 330.000; a finals d'octubre, 700.000. A l'any de la publicació, hom preparava una tirada de 1.383.000 exemplars, i la xifra de vendes a Estats Units ^{arrendia a} ~~assolia~~ els 1.375.000. Els drets de traducció foren venuts a França, Alemanya, Suecia, Noruega, Dinamarca, Finlàndia, Polònia, Itàlia, Txecoslovàquia i Hongria. Al desembre del 1939, quan fou estrenat el film, la xifra de vendes assolí els 2.153.000 exemplars, i la novel·la havia estat traduïda a setze idiomes. Macmillan publica una edició amb catorze il·lustracions en colors extretes de la pel·lícula. Una edició especial en dos volums fou posada a la venda a Atlanta solament. L'any 1939 hom ficava a la Capsula del Temps de la Fira Mundial de Nova York una còpia de GWTW en microfilm.

Les xifres de venda a l'1 de gener de 1967 eren:

En llengua anglesa	7.527.247 exemplars
En d'altres llengües	5.571.904 "
	13'099.151

La novel·la ha estat publicada com a llibre a:

Estats Units	Alemanya	Lebanon(en arabi)
Gran Bretanya	Holanda	Noruega
Austria	Hongria	Polònia
Belgica	Iran (en persa)	Portugal
Brasil	Israel	Romania
Bulgaria	Itàlia	Espanya
Xile	Japó	Suecia
Xina ('en xines i angles)	Latvia	Suïssa (en alemany)
Txecoslovàquia ('en txec i eslovac)		Viet-Nam
Dinamarca		Iugoslavia
Finlàndia		(en caracters ciríllics i romans

Ha estat publicada en forma seriada a l'Argentina, Austria, Canada (en frances) Cuba, Dinamarca, França, Alemanya, Grecia, Mexic, Suecia i Uruguai. Fou impresa en sistema Braille i gravada en discos, dins els Talking Books, per a cecs.

A Washington, el 21 de desembre de 1948, hom féu una demostració d'un nou dispositiu fotogràfic-electrònic, anomenat "Ultrafax": en dos minuts i vint-i-un segons exactament, el text sencer de GWTW fou retransmes, pàgina per pàgina, des de l'altre cap de la ciutat i reproduït davant un públic compst de científics, funcionaris del govern i periodistes a la Biblioteca del Congrés.

El títol de la novel·la prové d'un poema d'Ernest Dowson, "Non Sum Qualis Erem Bonae Sub Regno Cynarae". un vers del qual fa: I have forgot much, Cynara! gone with the wind (He oblidat molt, Cynara, s'ho endugué el vent), per bé que no existeix cap relació entre el pensament i les idees de la novel·la i els del poema. Margaret Mitchell tria aquesta frase simplement perquè s'adeia amb la història de la desaparició de la civilització del Vell Sud. De primer, l'autora pensava titular-la Tomorrow Is Another Day (Demà sera un altre dia), referant-se a l'habit de l'heroïna de dir; cada cop que s'enclarava amb la possibilitat d'un fet desagradable: "Demà hi pensaré". Però en veure que durant els vuit darrers anys havien aparegut quaranta-sis llibres els títols dels quals començaven amb la paraula "Demà", decidí de canviar el del seu llibre.

Apareix la frase del títol a la narració? Sí, al capítol XXIV, en relació a Tara, la llar de la Scarlett.

Tornà en Rhett al costat de la Scarlett? Margaret Mitchell digué que no. Per a ella, la novel·la acaba on acaba, i no tenia idea de que s'esdevingué després.

De quina manera el manuscrit arriba a les mans de l'editor

Harold S. Latham

Durant molts anys, abans del 1934, vaig fer diversos viatges a Anglaterra i al continent tot cercant autors. Pels volts d'aquella època, vaig suggerir als directors de Macmillan de fer una exploració dins el nostre propi país. Al capdavall, vaig assenyalar, la nostra és una editorial nord-americana i bé valdria la pena que de primer explotéssim el nostre territori. La suggerència fou ac-

ceptada de seguida. Molts editors havien iniciat la percaça d'escriptors, però aquella fou la primera vegada que un executiu principal d'una gran empresa assumia una responsabilitat semblant: aleshores jo n'era vice-president, de l'editorial.

El meu primer viatge --i n'haurien de seguir molts més-- el vaig fer l'any 1935, i la primera parada s'escaigué que la fes a Atlanta.

Medora Field Perkerson, directora del suplement-revista de l'Atlanta Journal, a la qual jo coneixia per qüestions relacionades amb les recensions de llibres, organitza un berenar per tal que de presentar-me alguns lletraferits. Entre els qui hi eren presents es trobava la senyora de John Marsh, coneguda professionalment com Margaret Mitchell.

Un dels invitats em digué que si cercava un novel·lista del sud, per que no triava Margaret Mitchell. Vaig adreçar-me a Margaret i li vaig demanar si tenia algun manuscrit. La seva resposta fou que no en tenia cap.

Abans d'arribar a Atlanta, ja n'havia sentit parlar, de Margaret Mitchell. Lois Cole, aleshores editora associada de Macmillan, --la qual havia estat anteriorment a la sucursal de la firma a Atlanta--, m'havia dit que la senyora Mitchell tenia alguna cosa embastada. No sabia ben bé de que es tractava ni si ho tenia poc o molt enllestit, però m'aconsella que parlés amb Margaret.

Durant aquell berenar no vaig fer gaires progressos.

L'endemà vaig assistir a un te^{que} a la casa Rich oferia als escriptors de Geòrgia amb motiu d'inaugurar una exposició de llibres i manuscrits d'aquell Estat. Allí, diverses persones em parlaren en termes semblants als que hom havia emprat el dia abans. "Si cerqueu autors del sud, per que no arribeu a un acord amb Margaret Mitchell?"

Ella també hi era, així que li vaig dir: "Escolteu, aquesta és la situació més intrigant en que m'hagi trobat mai. Em dieu que no teniu cap manuscrit i, en canvi, tots els vostres amics no paren de lloar les vostres aptituds." Això no obstant, ella insistí dient que no tenia res per mostrar-me, i acaba la discussió invitant-me a fer una excursió. "Vull que conegueu la Stone Mountain!",

em digué.

Durant el viatge en cotxe vaig continuar insistint sobre la qüestió. Amb certa impaciència, ella em va tallar: "Us prego que no me'n parreu més, d'això. No tinc res per mostrar-vos." "Molt bé - vaig fer -. No en parlaré més... sempre i quan em feu la promesa que si mai tinguessiu un manuscrit per a sotmetre a la consideració d'un editor, me'l deixaríeu veure a mi primer." Recordo bé la seva resposta: "Oh, sí, si mai arribo a ~~tenir~~ tenir un manuscrit, vós el veureu primer que ningú." El seu to donava entenent que aquella era la possibilitat més remota del món.

Després parlàrem de la literatura del moment, en general, i de la narrativa del sud, en particular, i jo vaig formular algunes crítiques més aviat àcides respecte a certs autors meridionals que aleshores captaven l'atenció del públic. Posteriorment, Margaret em va dir que fou la meua insistència, juntament amb els judicis que havia expressat, el que verament influí perquè em deixés llegir el seu manuscrit.

Aquell vespre va trucar el telèfon del meu hotel, i vaig sentir aquestes paraules: "Senyor Latham, parla Peggy Marsh. Sóc al vestíbul. Us podria veure un moment?"

Vaig baixar i allí, asseguda en un divan, m'esperava Margaret Mitchell, i al seu costat reposava el manuscrit més voluminós que hagi vist mai. La pila d'hollandeses muntava fins a l'alçada de la seva espatlla. Margaret s'alça i em digué: "Teniu, endueu-vos-el, abans no canviï d'opinió."

Podeu tenir la certesa que vaig obeir, per bé que no tenia ni idea del que rebia. I què en faria d'aquell enorme embalum? No podia encabir-lo al meu equipatge. Al matí següent partia devers Nova Orleans, i finalment, poc abans de la sortida del tren, vaig comprar una maleta. Gone With the Wind (que aleshores es deia Tomorrow Is Another Day) l'omplí completament.

Vaig començar de llegir-la al tren i de seguida/^{em} vaig ~~xxx~~ adonar que es tractava de quelcom d'una importància tremenda. Qualsevol editor se n'hauria

adonat. Jo vaig tenir la sort d'arribar al moment precís.

El manuscrit era un embull. No hi havia capítol inicial. Molts del personatges tenien noms distints d'aquells amb els quals aparegueren en la novel·la definitiva.

A Nova Orleans vaig trobar un telegrama de Margaret: TORNEU-ME EL MANUSCRIT. HE CANVIAT D'OPINIO. No cal dir que no el vaig retornar, el manuscrit. El vaig trametre a Nova York, i ben aviat hom enllestia un contracte de publicació.

Un cop publicada la novel·la, vaig demanar a Margaret per que s'havia mostrat tan renuent a deixar-me-la veure. "Bé - m'explica -, senzillament no podia creure que un editor del nord volgués acceptar una novel·la sobre la Guerra Civil, vista amb ulls meridionals i no volia passar el disgust de veure-la rebutjada. Ara, ^{pero} ~~però~~ - prossegueix -, m'enquimera de pensar la rebuda que li faran aquí, al sud. Us podeu imaginar que no m'hauria fet cap bé 'negociar' amb els del nord, si a la meua propia gent no els plaia el que havia escrit."

Com tots sabem molt bé, ara, no calia que s'amoinés, Margaret Mitchell, respecte a la rebuda que hom li faria al llibre onsevulla que fos llegit, al nord, al sud, a l'est o a l'oest, en anglès o en qualsevulla de les vint-i-cinc llengües en que ha estat publicat.

Rebuda per part de la crítica

Sobre CWTW s'escrigueren moltes recensions brillants, algunes de favorables, i unes poques de rebentadores. El The New York Times dedica la primera plana de la secció bibliogràfica a la crítica de J. Donald Adams, part de la qual reproduïm en aquest fullet. Henry Steele Commager, a la primera plana del Herald Tribune Book Review, deia: "El relat, escrit amb una sinceritat i una passió enormes, il·luminat per una gran comprensió, teixeix els fets històrics i els imaginaris de tal manera que l'interès mai no minva."

Al Saturday Review of Literature, Stephen Vincent Bénéet definia CWTW com "una bona novel·la, força emocionant(..)el llibre progressa agilmente i fluida(..) Constitueix una història profundament i vívidament interessant de la guerra

i la reconstrucció, realística quant als detalls i narrada des d'un punt de vista original."

El crític del New York Sun escrigué: "Profundament commovedora, ara se'ns apareix com una gran novel·la."

Sterling North, al Chicago Daily News, la qualifica com "una de les grans novel·les del nostre temps." A l'Atlanta Journal, Samuel Tupper (r), escrigué: "La gent d'Atlanta i de Georgia són els qui més plenament s'adonaran de la infalible habilitat de l'autora per copsar l'autèntica atmosfera de la regió, el ritme genuí de la parla del poble, els accents propis de llus pensaments."

Paul Jordan-Smith, del Los Angeles Times, ho expressa d'aquesta manera: "GONE és la més satisfactoria, la més convencent, la més poderosa representació d'aquell tragic període que mai hagi estat escrita en prosa d'imaginació (...). El relat és viu, dramàtic i amarat d'un sentiment autèntic."

El Sunday Times (Londres): "Una magnífica novel·la nord-americana."

El Christian Science Monitor: "Les històries narren els fets; la senyora Mitchell ens els ha fet viure."

Ellen Glasgow: "... un retrat valent, romàntic però no sentimental, d'una tradició i uns costums, avui perduts (...) Espero que sera ampliament llegida i apreciada."

Robert Nathan: (tal com ho manifesta al Scribner's): "Les tres millors novel·les que he llegit aquest any foren Gone With The Wind."

Mary Ellen Chase: "És la novel·la més absorbent i la millor obra de creació literària que he llegit en molts anys."

Du Bose Heyward: "Felicitó Margaret Mitchell per haver escrit la novel·la més magnífica que ha produït la nostra generació."

Storm Jameson: "És un acompliment remarcable, un llibre sumament commovedor i impressionant."

D'altres crítics i escriptors n'han fet comentaris similars.

Alguns rotularen el llibre com "una obra mestra de pur escapisme" o bé com "una enciclopèdia de la llegenda de la plantació"; digueren que li mancava contingut filosòfic i es lamentaren perquè l'autora no tenia "consciència

social".(El Sunday Worker la veié com una "insidiosa glorificació del mercat d'esclaus".)

La reacció de l'autora enfront aquestes crítiques fou descrita pel seu marit, John R. Marsh, en un article aparegut al The Atlanta Historical Bulletin del mes de maig de 1950.

"Aquests comentaris no afectaren pas Margaret Mitchell. Si els crítics detectaren 'ineptituds' i d'altres defectes en el seu llibre, bé, ella mateixa en resta tan poc satisfeta, que mai no tingué la intenció de publicar-lo. Respecte a la manca de "preocupació sociològica" i conceptes similars, ella manifesta que aquests crítics no havien fet una recensió del llibre que ella havia escrit. El seu únic interès era dir-li com hauria hagut d'escriure'l, i es mostraren enutjats amb ella pel sol fet de no haver-lo adaptat als esquemes llurs."

"

"Una magnífica novel·la de la Guerra Civil"

Una recensió per J. Donald Adams apareguda al The New York Times Book Review, 5 de juliol de 1936

Heus ací, sens dubte, una de les més remarcables primeres novel·les que hagi escrit mai un autor nord-americà. Així mateix, n'és una de les millors. Còrria a dir, a més, que, quant a força narrativa, claredat d'expressió i amenitat d'estil, no la supera cap altra novel·la nord-americana. Al públic lector dels Estats Units, feia molt de temps que ningú no li oferia un plat tan abundant de prosa excel·lent...

Que el primer llibre d'un autor faci gala d'un sentit narratiu tan segur, mantingut sense defallir al llarg de més d'un miler de pàgines, no deixa de ser sorprenent. Però Margaret Mitchell fa quelcom més que narrar una història. Ha sabut poblar-la de personatges que no han estat merament ben descrits, sinó que viuen, envelleixen i canvien davant els nostres ulls, com ho fan els nostres amics. Com a mínim, quatre de les criatures d'aquest llibre assoleixen una qualitat de vida tan intensa com sigui possible de plasmar en la pàgina

empresa.

Al meu parer, GWTW és la millor novel·la escrita fins ara sobre la Guerra Civil. En ella s'hi barregen l'enfoc romàntic i el realista en un grau extraordinari, talment com no fóra possible de trobar en cap obra narrativa digna d'aquest nom escrita en els darrers anys...

L'acció s'inicia en la regió de les plantacions del nord de Georgia, molt poc temps abans d'esclatar la guerra. Bona part dels esdeveniments tenen lloc a Atlanta i entorns, la prominent i nova ciutat del sud, cruïlla de camins, erigida al bell mig d'un camp de terra roja i esdevinguda ben aviat una urbs activa, que s'ana expandint a mida que les carreteres la travessaren d'est a oest i de nord a sud...

A Atlanta, un cop començada la guerra (...) hi havia quarters generals de l'exercit i hospitals d'un moviment febrós, i hi tenia lloc bona part de l'activitat industrial que al sud podia desenvolupar aleshores. Allí, també, ja un cop acabada la guerra, la força brutal i escurixidora de la Reconstrucció s'hi aferra de la manera més ominosa. Margaret Mitchell ens n'ha pintat les escenes amb vigoria; la ciutat ansiosa i turmentada pren vida davant els nostres ulls. Aquest és l'escenari elaborat amb una habilitat que moltes plomes més experimentades podrien envejar.

Pero el triomf real de Margaret Mitchell el constitueix Scarlett O'Hara, una heroïna mancada de tanta virtut --quasi bé de totes les virtuts, podríem dir--, llevat del coratge. Scarlett és una criatura vital, viva en tota la seva dimensió, egoïsta, sense principis, despietada, odiciosa i dominant, pero posseïdora d'un tremp flexible i resistent com el de l'acer (...) Dins la literatura nord-americana és una figura memorable, una mescla de Becky Sharp i d'una dona molt millor, la Dorinda de Barren Ground de Glasgow. Pero té vida pròpia, això és innegable, i perdurara, en tinc la sospita, per molt de temps.

Una altra figura gairebé tan vital com ella és Rhett Butler, hereu escampa d'una família de Charleston, un positivista cínic i empedreït (pero no pas més

positivista que la mateixa Scarlett), que s'adona de la irremeiable posició del sud des d'un bon començament i que, burlant el bloqueig ianqui, sabé folrar-se les butxaques durant la guerra. El més remarcable del retrat que Margaret Mitchell n'ha fet, d'aquest personatge, és que li ha atorgat les característiques de les figures típiques del melodrama i del folletó, sense oblidar-se del bigotet negre, la mirada penetrant i l'atractiu irresistible als ulls de les dones; però, malgrat tot, resulta convincent i viu.

La pugna que s'estableix entre aquestes dues voluntats, oposada al contracorrent de l'amor autoenganyador que Scarlett sent per Ashley Wilkes, constitueix una història amorosa extraordinàriament absorbent, que Margaret Mitchell assoleix de narrar sense que mai soni cap nota falsa, tot menant-la devers un final lògic i gens forçat...

Melanie, amb la qual es casa Ashley Wilkes, i el mateix Ashley, no són sinó les contraparts de la parella central. Ashley és l'home d'honor i l'idealista romàntic, el qual, un cop la vida que ell estimava i en la qual encaixava perfectament és arrasada, resta sense nord i a la deriva... Quant a Melanie... ella és tot allò que Scarlett no és: externament, l'Amelia de Vanity Fair enfront la Becky, representada per Scarlett; però interiorment, és la personificació de la tímidesa, el candor, el cor generós prenyat d'amor, una anima coratjosa i una voluntat de ferro...

Aquests són els personatges més arrodonits de Margaret Mitchell, les figures centrals de la seva història. De més a més, n'ha creat tota una host, de personatges, dibuixats d'una manera excel·lent, bé que esquemàtica. Aquests són persones extremes del teixit social dels períodes d'avant-guerra, de la guerra i de la Reconstrucció del sud. Hi apareixen tots, des del peó rural fins als polítics garneys de la Unió, i tots ells els trobem interessants merces a l'habilitat narrativa de l'autora.

... És un llibre d'una qualitat no gens corrent, una superba obra narrativa que ningú que sapiga assaborir les delícies de l'art literari no hauria de menystenir.

Sobre l'autora

Margaret Mitchell, filla d'Eugene Muse Mitchell i Maybelle Stephens Mitchell, nasqué el 8 de novembre del 1900, a Atlanta, i sempre residí allí. Per ambdues parts, descendia de famílies arrelades al sud per generacions i generacions. Els seus avantassats foren cultivadors de cotó, advocats i clergues, i prengueren part en moltes guerres.

El pare de Margaret, un advocat prominent, president del Col·legi d'Advocats d'Atlanta, fou una autoritat en història del sud dels Estats Units i president de la Societat Històrica d'Atlanta. Morí l'any 1944. La seva mare, molt versada també en la història dels Estats meridionals --sobretot referida a la Guerra Civil-- traspassa el 1919, a l'edat de quaranta-vuit anys. El germà gran de Margaret, Stephens Mitchell, és un advocat que ha estat president del Club d'Advocats i del Col·legi d'Advocats d'Atlanta; és president de la junta de directors de la Societat Històrica d'Atlanta i fou director del Bulletin de l'esmentada societat.

Stephens Mitchell recorda que, per bé que la seva germana era una noia vivaç, lliurada a múltiples activitats, sempre arribava a casa carregada de llibres de la Biblioteca Carnegie i es passava llegint tot el temps que la seva mare li concedia.

Margaret Mitchell fou educada a les Atlanta Public Schools i al Washington Seminary, en el qual es gradua el 1918, i després ingressa al Smith College, Northampton, Massachusetts. Bon punt morí la seva mare, acaba el primer any de col·lege i retorna a Atlanta per tal de tenir cura de la llar i d'atendre al pare i al germà. L'any 1922, al mes de desembre, entra a treballar com a reporter a l'Atlanta Journal i (per a dir-ho amb les seves paraules) "escrivia notes periodístiques mediocres així com narracions per encarrec signades (Peggy Mitchell)" El 1925 es casa amb John R. Marsh, qui havia renunciat al seu carrec a l'Associated Press per tal de fer-se carrec de la publicitat de la Georgia Power Co. L'any 1947, degut a una afecció cardíaca, el senyor Marsh

es retira com a gerent del departament de publicitat de l'esmentada companyia. Morí al maig de 1952.

El 1926, Margaret Mitchell deixa la feina que tenia al Journal i aquell any, segons que hem pogut saber posteriorment, comença de treballar en CWTW. "Per bé que la tasca es perllonga durant un període de deu anys, practicament la vaig enllestir entre 1926 i 1929", digué. "La meua salut no era molt bona, i familiars i amics es posaren malalts durant aquesta temporada (...) Semblava que mai no l'acabaria, el llibre, degut a les exigències que m'absorbien el temps, de manera que el vaig deixar de banda i el vaig oblidar." (Al moment de la publicació Margaret Mitchell escrigué: "El senyor H.S. Latham, vice-president de The Macmillan Co., de Nova York, fou la primera persona que llegí el manuscrit, llevat de mi mateixa i del meu marit.")

El seu germà diu que a Margaret li abellia tota mena de gent tret de les persones obstinades. Sabia gaudir d'una companyia estimulante i era una conversadora brillant. (Lois Cole, editora associada de Macmillan i la primera persona que suggerí al senyor Latham d'averiguar que escrivia Peggy Mitchell en aquells moments, recorda haver-li dit: "Si escriu tan bé com enraona, sera formidable!") A Margaret Mitchell li desagradava la publicitat personal. Feia només 1,47 m d'alçada, però sempre deia: "No em sento petita. Talment com li passa a molta gent baixeta, em considero tan gran com qualsevol altra persona i dues vegades més forta."

Sentia un interès pregon per les persones infortunades i disposava liberalment del seu temps i dels seus diners per ajudar-les. Abans de la Segona Guerra Mundial, i durant la contesa fou una activa treballadora voluntària a la Creu Roja, a la Defensa Civil i a la U.S.C. Al setembre de 1941 bateja el vaixell Atlanta a Kearny, New Jersey, i en caràcter de padrina assistí a la cerimònia en la qual aquella nau fou posada en servei actiu al Brooklyn Navy Yard, la següent revetlla de Nadal. Quan aquest vaixell fou aferat a Savo Sound, prop de Guadalcanal, Margaret Mitchell tingué al seu càrrec la direcció d'una campanya de venda de bonus del govern per tal de poder finançar la construcció d'un altre cuirassat Atlanta. El 6 de febrer de 1944, el batejava a Camden, New Jersey,

i el 3 de desembre assistia a l'acte en que fou posat en servei al Navy Yard de Filadelfia.

Durant una interviu feta per Medora Perkerson de l'Atlanta Journal, retransmesa per radio el 3 de juliol de 1936, Margaret Mitchell contesta moltes preguntes. Respecte als seus coneixements sobre el període de la Guerra Civil, digué:

"Vaig créixer en una epoca en que les criatures hom les veia pero no les sentia. Als diumenges a la tarda, quan m'arrossegaven d'una casa a l'altra per visitar els parents vells i els amics de la família que havien pres part a la guerra o visqueren a la reraguarda, en vaig sentir parlar molt de la Guerra Civil. Generalment, després de dir-me que no m'assemblava a ningú de la família, paterna o materna, s'oblidaven de mi i revivien de cap i de nou tota la Guerra de Secessió (...). Jo sentia parlar de les batalles i de les ferides i dels metodes primitius emprats per a guarir-les, de com les senyores feien d'infermeres als hospitals, del ferum que feia la gangrena, de quines coses es valien per tal de substituir els medicaments, de el menjar i la roba quan el bloqueig era massa tancat per poder subvenir aquestes necessitats. Vaig sentir explicar l'incendi i saquejament d'Atlanta i com els refugiats de les ciutats s'apinyaven a les carreteres i als trens que menaven a Macon, i vaig sentir parlar de la Reconstrucció. Vaig sentir parlar de totes les coses del món llevat del fet que els confederats perderen la guerra. Quan tenia deu anys, vaig rebre un xoc violent en assabentar-me que al general Lee li havien clavat una llisada."

Quant a l'exactitud dels detalls de la novel·la, Margaret Mitchell digué: "Em vaig llegir l'arxiu de periodics antics del 1860 al 1873, i centenars de revistes velles, llibres de diaris i cartes. No sé quants centenars de llibres vaig consultar. Aquests llibres tractaven de tota mena de temes, des de l'arquitectura de plena epoca victoriana fins xxix de la distancia a que disparaven els fusells dels confederats.

"Pero el meu pare i la meva mare foren les millors fonts d'informació. Tots dos van néixer a l'epoca de la Reconstrucció i coneixien els fets a través

de llurs progenitors. Quan eren petits escoltaven les anècdotes que els explicaven la gent vella, i ells, al seu torn, les recordaven i me les explicaven a mi. Crec que el meu pare coneixia exactament l'indret on estaven emplaçades les bateries en la campanya d'Atlanta, el nom exacte de cadascun oficial que les comandava, el nom de soltera de la mare de l'oficial, i si aquest fou ferit a la cama dreta o a l'esquerra.

"La meua mare sabia tant com ell. O potser més: coneixia la història de la dècada del 1860 i els costums de l'època. Quan era menuda mantenia les orelles dretes i podia explicar, per exemple, quina cosa era considerada elegant durant la Guerra Civil i quina era dissoluta. Sabia que menjaven les nostres avies i com es vestien i quines cançons cantaven i quant de temps un jove havia de tractar una noia abans de poder anomenar-la pel seu nom de fonts... precedit pel tractament de "senyoreta", naturalment."

En preguntar-li com havia triat els noms i constatat les dades històriques, Margaret Mitchell replica:

"Els noms em van donar molta feina. No volia emprar els noms reals de cap de les persones que vivien a Atlanta i encontorns, o als districtes rurals de la rodalia entre els anys 1830 i 1873 (...) Vaig revisar ~~various~~ registres impositius, de propietat, matrícules de revista, arxius d'hospitals, guies comercials antigues i llibres genealògics, escriptures de propietat, documents de concessions de terres expropiades quan la guerra... els noms més corrents dins les jurisdiccions de Savannah, Atlanta, Fulton, DeKalb, Cobb i Clayton... Vaig haver d'examinar prop d'un milió de velles Bibles familiars, de cartes antigues i més registres genealògics abans de decidir-me per Scarlett... La verificació de les dades històriques i socials, m'exigí més de vuit mesos de feina. Ho vaig fer un cop acabat el llibre."

"Si la novel·la enclou un tema, aquest tema és el de la supervivència. Que fa que algunes persones puguin suportar les catàstrofes, i d'altres, aparentment tan capaces, fortes i valentes com aquelles, sucumbeixin? Ho hem vist durant la Depressió. S'esdevé cada cop que hi ha un daltabaix. Algunes perso-

nes sobreviuen; d'altres, no... A que es deu que ^{certa} ~~alguna~~ gent del sud fossin prou fermes per suportar una guerra, un període de reconstrucció i un esfondrament absolut de tots els sistemes econòmics i socials? No ho sé pas. Només sé que els supervivents solien referir-se a aquesta capacitat anomenant-la "iniciativa". Així, doncs, jo vaig escriure sobre les persones que tenien iniciativa i les que no en tenien."

Al cap de poc temps de la publicació de GWTW, l'autora assenyala: "Veig, per les cartes que ~~me~~ rebo i pel que em diuen algunes persones que em parlen del llibre, que Scarlett pot comparar-se amb Becky Sharp. Res no podria afalagar-me tant; però el fet és que no vaig llegir Vanity Fair fins fa cosa d'un any i mig. Quan era petita em donaven cinc cèntaus per cada obra de Shakespeare que llegia, deu per cada una de Dickens i quinze per les de Bulwer-Lytton; però a vuit anys no podia llegir ~~Farkesxyx~~ Thackeray. O no volia, llegir-lo. La mare fins i tot augmenta l'incentiu a vint-i-cinc cèntaus, però no se'n sorti. Mai no vaig poder passar de la plana en la qual Becky llença el llibre... Quan vaig llegir Vanity Fair, per fi, vaig experimentar un entusiasme que no puc pas explicar amb paraules i exultava de dolit; però mai no se'm va ocórrer de comparar Becky amb Scarlett."

Al cap de dos anys de publicada la novel·la, Margaret Mitchell concedí la primera entrevista formal a la premsa de Nova York. Hom li demana si escrivia alguna altra cosa, o si pensava fer-ho. Ella digué que estava tan ~~xxx~~ enfeïnada atenent les trucades telefòniques, rebent visites i contestant cartes d'admiradors que no tenia temps. Era molt conscienciosa quant a respondre les cartes dels lectors, i a mida que passaren els anys, la infinitat de problemes comercials vinculats amb GWTW continuaren absorbint-la quasi totalment fins que, l'any 1945, amb motiu de l'atac de cor del seu marit, es dedica devotament a cuidar-lo.

A despit de la fama que li comporta GWTW, Margaret Mitchell continua vivint molt planerament. "Alguns admiradors m'escriuen suggerint que hauria de comprar una mansió de 20 habitacions, emprendre creuers al voltant del món i visitar els indrets de moda", explica a un periodista de l'Atlanta Constitution. "Re-

aliment, no podria viure en una casa de 20 habitacions. Una passejada en barca en un llac en causa mareig, i no m'agraden els llocs de temporada. Vam canviar el nostre automòbil, un model 1928 comprat de segona mà l'any 1929, per un cotxe nou econòmic."

L'onze d'agost de 1949, a Atlanta, mentre s'adreçava al teatre amb el seu marit, fou embestida per un cotxe conduït per un taxista fora de servei, el qual ja havia estat arrestat vint-i-quatre vegades per excés de velocitat, per conduir amb imprudència, per conducta desordenada i d'altres infraccions. El 16 d'agost, Margaret Mitchell morí a causa de lesions cerebrals produïdes en aquest accident. Reposa al cementiri Oakland, d'Atlanta. El taxista fou condemnat per homicidi involuntari per un jurat que el sentencià a un any i divuit mesos de presó.

Homenajes periodísticos

New York Herald Tribune - "Les novel·les regionals novint perduren poc temps més que els esdeveniments regionals, però el llibre de Margaret Mitchell ha donat la volta al món. Els compradors de la novel·la la llegeixen una i altra volta(...) Per a la història, ella escriví la més gran novel·la del sud. Per a la història, és fàcil i veridic de dir que la seva mort intemporal serà registrada i sentida partot el món per part dels milions de persones per a les quals ella omplí d'éssers vivents els salons de Tara, va fer revivre una època i féu parlar tant el sud de la vella època com de la nova."

Chicago Tribune - (Fanny Butcher) "Per tot el que el lector d'avui pugui recordar, mai la mort d'un autor no ha colpit tan pregnament a tantes persones."

Atlanta Journal - "'Hom ha titllat l'èxit de "dàdiva fatal", degut a la freqüència en que arriba acompanyat de l'orgull i el descontentament. Peggy Mitchell tenia una força, un seny, una dolcesa, una fermesa que mai no podrien ser traïts d'aquesta manera."

The New York Times - "En la seva mort intemporal, la qual milions de persones

d'aquest país i d'arreu ploraran, el sud i la nació han perdut un de llurs personatges més estimats i admirats (...) Quant de temps haura de passar abans no aparegui a l'escena literaria un altre escriptor, o escriptora, que sense publicitat assoleixi un exit tan efectiu amb un primer llibre i que s'acontenti a romandre en silenci en l'esdevenidor? Potser, al capdavant, sigui aquest l'aspecte més eloqüent, en la carrera de Margaret Mitchell, de la seva modestia i intel·ligència."

Manchester Guardia (Anglaterra): "Margaret Mitchell, una ex periodista i una dona de coratge, generositat i seny, mai no intenta de repetir el seu exit(...) Hom no pot deixar de sentir una certa tristesa en veure que una escriptora de tanta força hagi penjat les armes a la paret del temple quan encara estaven ben esmolades."

New York World-Telegram: "L'escriptora se n'ha anat. Però la historia que ella narra i els personatges creats per ella perduren. A través de Rhett, Scarlett, Melanie i Ashley encara podem escoltar la gran obra narrativa que n'ha restat com a tribut a la seva creadora."

Saturday Review: "... per a aquesta generació i potser per a les que seguiran, aquesta obra única d'una desconeguda resta com la novel·la ,és popular del món. El llibre té alguna cosa o tot allò que el públic cerca: un relat dramatic magníficament contat i una historia d'amor tan imperatívement commovedora, que Rhett Butler i Scarlett O'Hara han esdevingut els descendents directes de tots els grans amants de la literatura del passat; i i la caiguda d'Atlanta durant la nostra Guerra Civil pot ser equiparada amb el setge de Troia."

Montreal Gazette (Canada): "Arreu del món, milions de persones... sentiran i ploraran el tragic traspas de la dona jove que els dona la més gran novel·la del sud, i una visió d'aquella regió historica de Nord-America, del seu passat i del seu present, que altrament mai no haurien conegut."

De la columna de Robert Ruark (agencia): "Suposo que m'afusellaran per haver dit que Scarlett, Rhett i la Mammy passaran a la posteritat al costat de Huck Finn i Tom Sawyer, pero així sera."

A la memoria de Margaret Mitchell

Memorial

El Margaret Mitchell Room de la Biblioteca Pública d'Atlanta, inaugurat el 15 de desembre de 1954, hi ha molts elements donats pel seu marit, John R. Marsh, a la ciutat d'Atlanta per a la esmentada biblioteca. Hi figura la col·lecció més completa que existeix de les edicions de GWTW, els llibres de consulta de l'autora sobre la Guerra Civil, altres llibres de la seva biblioteca particular i penyores ~~de~~ i recordatoris de la seva carrera literaria. A la col·lecció hi figuren dotze edicions distintes de Macmillan (Nova York) i el milionessim exemplar sortit de la impremta amb una dedicatòria especial per a Margaret Mitchell.

El Departament d'Educació d'Atlanta atorga el seu nom a una escola primària acabada de construir. Inaugurada el 12 de desembre de 1954, està situada al 2854 Margaret Mitchell Drive, N.W. - carrer que duu el seu nom per decisió de l'Ajuntament d'Atlanta.

El 1950, la Societat Històrica d'Atlanta bateja amb el nom de Margaret Mitchell Memorial Library a la seva biblioteca, la qual està formada per llibres que parlen de la ciutat i per autors fills d'Atlanta. El Smith College Club d'Atlanta ha dotat una beca commemorativa en honor seu. La Beca Margaret Mitchell s'atorga als aspirants qualificats de l'Estat de Georgia.